

Ein bygde-dyrlækjar og folke-dokter i Imsland

Levar Eivindson Bjortveit lækte både folk og fe

Levar Eivindson Bjortveit Imsland var son til saugmester Eivind Markusson Berget og kona Malena Levarsdtr. fødd i Sand. Dei busette seg på Bjortveit og her vart Levar fødd 1841. Han døydde i 1931, 90 år gamal.

Som ung lærte Levar seg skomakar-yrket og for rundt i bygdene i nordre Ryfylke med skoarbeid i fleire år.

På denne fartinga frå bygd til bygd hadde han fått tak i ei gamal lækjar-bok. Ho heitte: «Henrik Smiths 4. Urtegaard, samlet av lærde Mends bøger». Prentet i København 1648.

Det var ei tjukk bok og ingen veit no kvar han fekk tak i henne. Ei bok med mykje «visdom og gode råd» for sjukdomar både på folk og fe. Like-eins rettleiing om korleis ein skulle samla og laga medisiner. Denne boka har nok Levar studera nøgje i sitt lange liv. Kanskje hadde han ikkje så mykje lesestoff elles. Han samla røter og planter frå skog og mark, koka og laga seg medisiner etter oppskrift frå boka.

Og Levar fekk tiltru hjå folket. Det søkte han og fekk råd og medisiner i mang slag sjukdomstilfelle. Når det galdt folk, så var det no helst svullefingrar og liknande han stelte med. Og hjelpe var ikkje for eiga vinning. Han nytta aldri ut nokon økonomisk trass i at han sat i heller små kår. Han såg verksemda si nærast som eit kall for å hjelpe folk som trong hjelp. Her kunne vera mange dome på det. Ein gong vart han henta til ein større buskap i Vikedal. Det var over ei mil å gå, men det høvde så den dagen at han kunne ta båten heimatt. Mannen han var hjå, spurde kva han skulle ha for jobben. Levar sa at han måtte no ha dampfrakta. Den var 50 øre. Mannen gav han 75 øre, men då skulle Levar ha sagt etterpå at han ikkje

hadde til skosolane eingong.

Ein annan gong skulle ein mann ha medisiner til ein sjuk stut. Levar råka mannen seinare og spurde korleis det hadde gått. Jau, sa mannen, stuten vart god. Og eg drakk opp resten av medicinene. Då svara Levar roleg at slikt har hendt for også. Levar var ein glid og hjelpsam mann med ei innadvend natur, som også grubla over andre av livsens problem. Han hørde heime i det gamle bygdesamfunnet med den innstilling folk hadde

til gamle lækjarråder og «kloke menn».

Elles livberga Levar seg med å laga limar og matter og litt skoging hjå folk. Han var ungkar og budde i Kalhagen ved Imslandssjoen. B. S.

Emne nr. 76

Nokre

dei "Kloke"

Arvid Gjering
Rammste

Furudal Rogaland.

Ja, som det går fram av nedlagte avisutklipp, så vilka Levon Eimonsen Bjertovik, bair inn av dei "Kloke" i Furudal og frambygdene med. Og har forstått å få utdramme opplysninger om verkende hans, men dette har vært varskuleg, da andeg alle som nyttet seg av han, nå for det meste er døde.

Lekjvoboka hans vart med dødsbø-
arlisgen kjøpt av Leiv Finnik for
ei krone. Men derved brann tussa
de hadde Finnik med i 1956 og dei
boka med.

Det sies, at det skal ha stode i
avisene, at eit liknande eksemplar
av boka "Hvite Finniks & "Nebogård"
på sin arktisgen
vart held i Oslo eller drickring
for King No. 1500.-

13. P.